

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

GRANSKNINGS-
YTTRANDE
2018-05-15

Diarienummer
401-10064-2018

Sida
1(13)

Samhällsavdelningen
Elisabet Ebeling
Planhandläggare Översiktsplan
och miljömål
010-224 44 83
Elisabet.ebeling@lansstyrelsen.se

Strömstads kommun
kommun@stromstad.se

Blå Översiktsplan för norra Bohuslän, gällande havsområdena i Strömstad, Tanum, Sotenäs och Lysekils kommuner, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2018-03-09.

Inledning

De fyra kommunerna i Norra Bohuslän - Strömstad, Tanum, Sotenäs och Lysekil arbetar gemensamt med en översiktsplan för kustvattendelen och territorialdelen av havet, det vill säga det havsområde som innefattas av kommungränserna. Planen är en gemensam fördjupning till respektive kommuns översiktsplan.

Ett förslag har varit utsänt på samråd mars till juni 2017. Länsstyrelsen lämnade då ett samrådsyttrande, diarienummer 401-9393-2017.

Länsstyrelsens granskning av den statliga Havsplanen för Västerhavet, samrådshandling, pågår när detta granskningsyttrande över Blå Översiktsplan (Blå ÖP) skrivs.

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § plan- och bygglagen (PBL). Granskningsyttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap. PBL i ett senare planeringsskede.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska det av förslaget framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och

5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför läggas till planen då den antagits. Där Länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del, ska det anmärkas i översiktsplanen.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen ser det som mycket positivt att Blå ÖP tas fram och att det sker i ett mellankommunalt samarbete.

Länsstyrelsen ser att Blå ÖP visar kommunernas viljeinriktning och till viss del de förutsättningar som råder, vilket blir utgångspunkten för fortsatta anmälnings-, prövnings- och planprocesser. Den vägledande verkan utöver detta är dock förhållandevis svag. De flesta frågor kommer att få avgöras i varje enskilt fall. Länsstyrelsen ger här sin syn på aktuella frågor inför fortsatta anmälnings-, prövnings- och planprocesser.

Riksintressen

I översiktsplanen pekas flera anspråk ut inom riksintresse för totalförsvarets militära del. Länsstyrelsen framför erinran avseende ett antal områden där riksintresset kan skadas. För inrättande av naturskydd inom riksintresse för totalförsvaret avser Länsstyrelsen föra en dialog med Försvarmakten om hur skyddet kan anpassas.

Blå ÖP anger att det för många av rekommendationerna inte kan uteslutas att riksintressen för naturvård och friluftsliv kan skadas. Det innebär att det i de flesta fall inte går att avgöra huruvida riksintressena är tillgodosedda utifrån Blå ÖP. Detta får utredas vidare i samband med kommande anmälnings-, prövnings- och planprocesser.

Länsstyrelsen delar kommunernas bild av att Blå ÖP tillgodoser riksintressen för obruten kust och högexploaterad kust, under förutsättning att naturvärden och kulturvärden tillgodoses i kommande anmälnings-, prövnings- och planprocesser.

I förslaget pekas några områden ut där det finns risk för påtaglig skada på Natura 2000-områden. Påverkan beskrivs endast generellt vilket medför att ett genomförande av förslaget behöver prövas i varje enskilt fall.

Länsstyrelsen anser att det inte går att bedöma hur område för vattenbruk R5 id11 kommer att påverka riksintresse för kulturmiljövård Kalvö-Lindö-Trossö i Tanums kommun. Kommunen behöver i fortsatta anmälnings-, prövnings- och planprocesser precisera hur området påverkar riksintresset och eventuellt justera gränserna så att inte påverkan blir negativ.

Lahälla i Lysekils kommun är utpekad som utvecklingsområde för småbåtshamn R 14. Konsekvenserna för riksintresse kommunikationer är ännu inte tillräckligt utredda. Hänsyn behövs också till riksintresse industriell produktion.

Länsstyrelsen bedömer i likhet med kommunerna att översiktsplanen tillgodoser riksintresse för yrkesfiske.

Miljö kvalitetsnormer

Blå ÖP konstaterar att MKN vatten riskerar att inte uppnås. Länsstyrelsen ser att kommande anmälnings-, prövnings- och planprocesser får visa hur MKN vatten kan uppnås. Länsstyrelsen efterfrågar ett förtydligande inför antagandet av Blå ÖP av hur kommunerna nu kommit fram till slutsatsen att MKN för luft inte överskrids. MKN för buller är inte aktuellt i Blå ÖP.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

LIS är inte aktuellt i Blå ÖP.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som även berör andra kommuner utanför Blå ÖP samordnas på lämpligt sätt.

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Blå ÖP behöver inför antagande förtydliga att geotekniska risker i dagens och framtidens klimat ska hanteras i kommunernas översiktsplaner. Lämpligheten för fortsatt motorsport får utredas i kommande anmälnings- eller prövningsprocesser.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Totalförsvaret (3 kap. 9 § miljöbalken)

I översiktsplanen pekas flera anspråk ut inom riksintresset för totalförsvarets militära del sjöövningområdet Skagen, som ligger i Sotenäs och Lysekils kommuner. Länsstyrelsen framför erinran avseende förslag om naturskydd, friluftsområden, hänsynsområden och anläggningar som innebär skada på riksintresse och som innebär att Försvarsmaktens verksamhet begränsas och försvåras. Länsstyrelsen motsätter sig sådana förslag inom sjöövningområdet som kan komma att begränsa och påtaglig försvåra Försvarsmaktens möjlighet att bedriva verksamhet. Här kommenteras särskilt två områden av Länsstyrelsen för att uppmärksamma kommunerna. Se vilka fler områden det gäller i Försvarsmaktens yttrande.

R3, Utredningsområde för naturskydd

De utpekade områdena Svabergsgrunden (Lysekils och Sotenäs kommuner) liksom Gullmarsfjorden (Lysekils kommun) är belägna inom riksintressena sjöövning område Skagen och marint sprängområde vid Skredsvik. Detta föranleder stor risk för skada på riksintressena. Vid inrättandet av naturskydd inom riksintressen för totalförsvaret avser Länsstyrelsen att ha en tidig dialog med Försvarsmakten, för att kunna anpassa skyddet så att inte riksintresset skadas. Föreskrifter anpassas för varje enskilt reservat eller nationalpark och det går att göra undantag direkt i föreskrifterna. Se också rubrik Natur på sida 12 i detta yttrande.

R6, Utvecklingszoner

Etablering av vindkraft i området Sotenäs 1 kan komma att skada riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess. Lämpligheten i område Sotenäs 1 återstår att utreda.

Naturvård (3 kap. 6 § miljöbalken) och Friluftsliv (3 kap. 6 § miljöbalken)

Blå ÖP har till utställningen i generella termer utvecklat beskrivningen av hur riksintressen för naturvård och friluftsliv kan påverkas. I konsekvensbeskrivningen säger Blå ÖP att det för många av rekommendationerna inte kan uteslutas att riksintressena kan skadas, och att detta får avgöras i samband med prövning av respektive verksamhet. Det innebär att det i de flesta fall inte går att avgöra huruvida riksintressena är tillgodosedda utifrån Blå ÖP.

I samrådet framhöll Länsstyrelsen att varje område för vattenbruk, möjlig vindkraft etcetera behövde beskrivas med avseende på dess effekter på riksintressena. Det är ett stort arbete att analysera varje område där anspråk finns. Det hade dock varit önskvärt om kommunerna hade utvecklat konsekvensbeskrivningen ytterligare i samband med avgörande/strategiskt viktiga

frågor för kommunerna. Ställningstagandet hade därmed underlättat kommande anmälnings-, prövnings-, och planprocesser.

I Blå ÖP nämner kommunerna att avvägningar gjorts mellan olika intressen som vattenbruk och friluftsliv. Om sådana avvägningar ska göras behöver kommunerna först konstatera att vattenbruk i området inte kan påtagligt skada riksintresset för friluftsliv. Det går inte att genom en sådan avvägning dra slutsatsen att det inte någonstans blir påtaglig skada på riksintresset för friluftsliv.

Blå ÖP visar nu kommunernas viljeinriktning och delvis vilka förutsättningar som råder, vilket blir utgångspunkten för fortsatta anmälnings-, prövnings-, och planprocesser.

Marina livsmedel

Det behövs mera detaljerade analyser för att det ska gå att avgöra huruvida vattenbruk inom de utpekade R5-områdena (samtliga kommuner) tillgodoser riksintressena för naturvård och friluftsliv. Inom R6-områdena (Tanums, Sotenäs och Lysekils kommuner) tillkommer att användningen av områdena inte är närmare preciserad, mer än att det handlar om vattenbruk eller marin energi (dock ej vindkraft annat än i Sotenäs 1). Det går inte heller där att avgöra om den avsedda verksamheten tillgodoser riksintressena. (Sotenäs 1 berör dock inte riksintresse för naturvård och friluftsliv.)

Marin turism o rekreation

Ambitionen att koncentrera bulleralstrande motorsport till ett fåtal platser är bra. Det kan dock inte uteslutas att anläggningar för motorsport i de tre utpekade områdena (Strömstads, Sotenäs och Lysekils kommuner) medför påtaglig skada på riksintressen för naturvård och friluftsliv, vilket återstår att utreda i kommande anmälnings-, prövnings-, och planprocesser. Se också rubrik Hälsa och säkerhet på sida 10 i detta yttrande.

Utveckling med enklare anläggningar för turism på Väderöarna (Tanums kommun) och Hållö (Sotenäs kommun) kan vara möjlig. Kommunerna måste dock även fortsättningsvis tillgodose riksintressena.

Sjöfart och båtliv

Fyra av de föreslagna lägena för nya småbåtshamnar ligger inom riksintresse för naturvård och friluftsliv:

- Starekilen (Strömstad kommun): Marina naturvärden behöver utredas inom kommande anmälnings-, prövnings-, och planprocesser innan det går att avgöra påverkan på riksintresset för naturvård.
- Västbacken (Tanums kommun): Riksintresset för friluftsliv bedöms inte påtagligt skadas av en utbyggnad. Marina naturvärden behöver

däremot utredas inom kommande anmälnings-, prövnings-, och planprocesser innan det går att avgöra påverkan på riksintresse för naturvård.

- Lökholmen (Tanums kommun): Riksintresset för naturvård utgår i princip från samma grunder som Natura 2000 – värdefulla marina naturtyper. Länsstyrelsen bedömer att en utbyggnad här inte tillgodoser riksintresset.
- Kvarnekilen (Tanums kommun): Mark- och miljödomstolen har meddelat tillstånd för en småbåtshamn. Inom tillståndets ramar tillgodoser en utbyggnad 3 kap 6 § MB.

Naturvärden, Grunda områden 0-6 m

Gällande utvidgning av redan ianspråktagna områden får utredningar i kommande anmälnings-, prövnings-, och planprocesser visa om detta är lämpligt. I vissa lägen kan utvidgning vara möjlig, medan det i andra riskerar att leda till en successiv utarmning av strandskyddet och till påtaglig skada på riksintressen för naturvård och friluftsliv.

Riksintresse för obruten kust och högexploaterad kust (4 kap. 1-4§§ miljöbalken)

Kommunerna bedömer att planförslaget tillgodoser intentionerna i miljöbalkens bestämmelser i 4 kap 1-4§§. Länsstyrelsen delar denna bild under förutsättning att naturvärden och kulturvärden tillgodoses i kommande anmälnings-, prövnings-, och planprocesser enligt detta yttrande.

Natura 2000 (4 kap. 8§ miljöbalken)

Marina livsmedel

R5: Flera områden för vattenbruk ligger inom Natura 2000-områden (Strömstads, Tanums och Lysekils kommuner). Som påpekas i konsekvensbeskrivningen finns inte tillräckligt underlag för att avgöra om tillstånd enligt Natura 2000-reglerna kommer att behövas. Det innebär också att det inte kan uteslutas att ett förverkligande av Blå ÖP i dessa delar strider mot 4 kap 8 § miljöbalken. Detta får därför utredas i varje enskilt fall.

R6: Utvecklingsområdena Lysekil 1, 2, 4 och 5 ligger inom Natura 2000-området Gullmarn. Användningen av områdena är inte närmare preciserad, mer än att det handlar om vattenbruk eller energi (dock ej vindkraft). Det går inte utesluta att avsedd användning strider mot 4 kap 8 § miljöbalken.

Marin turism och rekreation

Väderöarna i Tanums kommun föreslås som utvecklingsområde för turism. Delar av området ingår i Natura 2000-område. För de delar som inte ingår i Natura 2000-området och naturreservatet bör viss utveckling vara möjlig utan att riskera att strida mot 4 kap 8 § miljöbalken.

Sjöfart och båtliv

Västbacken, Lökholmen och Kvarnekilen i Tanums kommun berör Natura 2000-områden:

- Det utpekade området vid Västbacken berör eller tangerar Natura 2000-området Tanumskusten. Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken krävs tillstånd för åtgärder och verksamheter som *kan* på ett betydande sätt påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område. Detta innebär att prövning behövs enligt 7:28 a § MB. 4 kap 8 § MB kan alltså vara ett hinder för genomförande.¹
- Lökholmen: För utbyggnad krävs tillstånd enligt Natura 2000-reglerna. I direkt anslutning finns Natura 2000-område med Natura 2000-habitaten *Stora vikar och sund* och *Blottade ler- och sandbottnar*. Länsstyrelsen bedömer att utpekandet inte tillgodoser 4 kap 8 § MB.
- Kvarnekilen: Mark- och miljödomstolen har meddelat tillstånd för en småbåtshamn. Inom tillståndets ramar är alltså en utbyggnad förenlig med 4 kap 8 § MB.

Kulturmiljövård (3 kap. 6 § miljöbalken)

Länsstyrelsen anser att det inte går att bedöma hur område för vattenbruk R5 id11 kommer att påverka Riksintresset Kalvö-Lindö-Trossö (072) i Tanums kommun. Det går med andra ord inte att bedöma om område 11 påverkar den känsliga och orörda bebyggelsen och fornlämningsmiljön som är riksintressets kärnvärden. Med en stor odlingsverksamhet inom område 11 är risken att det blir en påtaglig skada på riksintresset. Kommunen behöver i fortsatta anmälnings-, prövnings-, och planprocesser precisera hur område 11 påverkar riksintresset och eventuellt justera gränserna så att riksintresset tillgodoses. Kommunerna kan med fördel göra detta genom visualisering av hur en sådan odling kan komma att se ut i det tänkta området.

Kommunikationer (3 kap. 8 § miljöbalken)

Gällande Djupa skyddade områden i norra Strömstad har kommunen tagit ställning till att riksintresset för friluftsliv och naturvård i Lunnevikens bör få företräde framför riksintresse kommunikationer. Länsstyrelsen delade denna bedömning, se granskningsyttrande över Fördjupad översiktsplan Nordby-Svinesund (diariern 401-41981-2017).

---

¹ Tillståndskravet ska enligt Naturvårdsverkets handbok 2017:1 fånga upp verksamheter som *typiskt sett* kan innebära en sådan påverkan. Utbyggnad av småbåtshamnar i direkt anslutning till ett marint Natura 2000-område måste enligt Länsstyrelsens mening anses vara en åtgärd som typiskt sett har en sådan påverkan. Risken för påverkan accentueras här av att Natura 2000-habitat enligt preliminära uppgifter finns runt Bickholmen och eventuellt inom det föreslagna området.

Lahälla i Lysekils kommun är utpekad som utvecklingsområde för småbåtshamn R 14. Konsekvenserna är ännu inte tillräckligt utredda. Här måste i kommande anmälnings-, prövnings-, och planprocesser hänsyn tas till Preemraffs befintliga verksamhet då Brofjorden vid Preemraff är av riksintresse för sjöfart. Brofjorden är även utpekad som djupområde/skyddade områden och som riksintresse för befintlig hamn.

Riksintresse för kommunikationer verkar saknas i webbkartan.

Industriell produktion (3 kap. 8 § miljöbalken)

Preemraff i Lysekils kommun omfattas också av riksintresse industriell produktion enligt gällande översiktsplan för Lysekils kommun. Även till detta behöver hänsyn tas i de fortsatta processerna för småbåtshamn R 14 i Lahälla. Riksintresset är inte utpekad i webbkartan i Blå ÖP. En upplysning i sammanhanget är att Tillväxtverket 2013 hade som ambition att påbörja ett preciseringsarbete av detta område. Länsstyrelsen har inte tagit del av några nya ställningstaganden.

Yrkesfiske (3 kap. 5 § miljöbalken)

Länsstyrelsen bedömer i likhet med kommunerna att Blå ÖP tillgodoser riksintresse för yrkesfiske, särskilt som riksintresset väger tungt i varje kommande enskild prövning av verksamhet som riskerar att påverka detsamma.

Miljökvalitetsnormer

MKN vatten

Miljöbedömningen konstaterar att

- ”Föreslaget område för integrerad flerartsodling Otterön (Tanums kommun) riskerar att medverka till att god status i kustvattnen inte kan uppnås. Också inom övriga områden för integrerad flerartsodling som föreslås inom vattenförekomster som idag har måttlig ekologisk status riskeras att god ekologisk status inte uppnås.”
- ”Föreslagna lägen för hamnar för fritidsbåtar riskerar att medverka till att god status i kustvattnen inte kan uppnås.”

Länsstyrelsen ser att kommande anmälnings-, prövnings-, och planprocesser får visa hur MKN vatten kan uppnås. EU-domstolen har i den så kallade Weserdomen (juli 2016) slagit fast att det försämringsförbud som gäller för miljökvalitetsnormerna ska gälla på kvalitetsfaktornivå. Underlaget i kommande handlingar ska därför vara tillräckligt för att kunna bedöma om gällande miljökvalitetsnormer kan följas och det ska även möjliggöra en bedömning av om någon av de berörda kvalitetsfaktorerna riskerar att försämrars såväl i anläggningsskede som i driftskede. Det ska även vara möjligt att bedöma om projektet riskerar att äventyra uppnåendet av en god ekologisk status i berörda vattenförekomster.

MKN luft

Blå ÖP anger att miljö kvalitetsnormerna för luft inte överskrids någonstans inom planområdet. I samrådshandlingen beskrevs dock att det fanns risk för överskridande av normerna i hamnar. Länsstyrelsen efterfrågar ett förtydligande inför antagandet av Blå ÖP av hur kommunerna nu kommit fram till slutsatsen att MKN för luft inte överskrids.

MKN buller

Länsstyrelsen instämmer i att miljö kvalitetsnormer för buller inte är aktuellt i Blå ÖP.²

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Blå ÖP föreslår inga områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Sådana områden enligt 7 kap. 18§ e miljöbalken kan heller inte pekas ut för Bohuskusten.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen ser det som mycket positivt att Blå ÖP tas fram och att det sker i ett mellankommunalt samarbete.

Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som även berör andra kommuner utanför Blå ÖP samordnas på lämpligt sätt. På sida 8 i planeringsförutsättningar beskrivs angränsande områden i norr och söder, och att samverka med dessa angränsande planer är avgörande.

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Risk och sårbarhet

Det är bra att planen har kompletterats med information om att det finns risk att vindkraft till havs kan påverka sjöfartens intressen negativt vid korta avstånd mellan farled och vindkraftsområde.

Geotekniska förhållanden

Klimatförändring och kopplingen till översvämning och erosion beskrivs kortfattat i Blå ÖP, dock inte kopplat till geotekniska risker. Blå ÖP behöver

---

² <http://naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Buller/Miljokvalitetsnorm-for-buller/>

inför antagande förtydliga att dessa frågor ska hanteras i kommunernas översiktsplaner. Se yttrande från Statens geotekniska institut (SGI).

Hälsa och säkerhet

R11 Aktivitetsområde för motorsport

Det är bra ur hälsoperspektiv att bullrande verksamheter kanaliseras till vissa platser. Lämpligheten för fortsatt motorsport (Strömstads, Sotenäs och Lysekils kommuner) är inte utredd inom ramen för Blå ÖP. Lämpligheten får därmed ske i de ansökningar och anmälningar som behövs för verksamheten.

Länsstyrelsen har inte pekat ut något område för vattenskoter enligt Förordningen (1993:1053) om användning för vattenskoter. Detta måste prövas av Länsstyrelsen för varje tillfälle vid användandet av vattenskoter, när det inte gäller farleder.

Länsstyrelsens rådgivande synpunkter - övriga allmänna intressen

Havsplanen

Blå ÖP omnämner den statliga havsplanen för Västerhavet. Länsstyrelsen har inte identifierat några invändningar mot Blå ÖP kopplat till Havsplanen, i det skede som Havsplanen är (samrådsskede) vid tiden för detta granskningsyttrande över Blå ÖP. Länsstyrelsens granskning av Havsplanen, samrådshandling, pågår när detta granskningsyttrande över Blå ÖP skrivs.

Regional utveckling och infrastruktur

En fungerande sjöfart och fungerande hamnar är viktigt för att säkra försörjningen av landet i en kris eller vid höjd beredskap. Länsstyrelsen ser positivt på att Blå ÖP lyfter värdet av befintliga hamnars möjlighet till fortlevnad och överlevnad. Det är positivt om de befintliga och väletablerade större hamnarna värnas och ges möjlighet till utveckling och att även befintliga fiskehamnar ges förutsättningar till utveckling. Det är även bra att planen tar upp vikten av att kunna stärka och utveckla infrastrukturen på land med kopplingen mellan hamnar och väg/järnväg.

Fiske

Det är otydligt vilket underlag som ligger till grund för redovisningen av ytor för yrkesfiske (RS4). Länsstyrelsen vill upplysa om att det i yttre vatten i stort sett endast är mindre ytor (cirka 10 000 – 15 000 ha inom Bratten) där det inte bedrivs yrkesfiske. En mycket stor del av arealerna i Skagerak har stora infiskningsvärden, kopplat till räka, kräfta och pelagiska arter³. Det ser

---

³ Enligt SLU Aquas datasammanställningar baserat på loggböcker och VMS-data

ut som att det i angivna ytor inte tas hänsyn till det småskaliga kustnära fisket (bl a burfiske efter hummer, kräfta, krabba, läppfiskar, mackrillfiske med dörj och garn och sillfiske med garn). Länsstyrelsen är samtidigt medveten om att det saknas underlag för detta.

Vatten

Tillgång till dricksvatten är inte beskrivet i Blå ÖP och behöver lyftas in i kommande revidering av Blå ÖP. Tillgång till dricksvatten är viktigt vid utveckling av kustområdet, för ökad turism och för livsmedelsframställning. Eftersom planen har ett mål om att dubblera omsättningen i turistnäringen betyder det att fler personer kommer att vistas i kustområdet.

Även avloppsfrågan behöver belysas i kommande revidering av Blå ÖP, exempelvis där markanvändningen är vattenbruk. Avloppsreningsverken kan påverka lämpligheten för att anlägga verksamhet som påverkar havet genom utsläpp av näring. Detta påverkar miljömålet Hav i balans och levande kust och skärgård. Det kan också påverka MKN vatten.

Länsstyrelsen vill upplysa om att anmälningspliktig vattenverksamhet provas hos Länsstyrelsen och tillståndspliktig vattenverksamhet provas hos Mark- och miljödomstolen. Var provningen av vattenverksamheten sker beror på storlek, omfattning, art, enskilda intressen med mera.⁴

Natur

Det är bra att Blå ÖP visar att provningar kommer att bli aktuella för olika verksamheter i olika områden. Vägledningen inför tillståndsprövningar hade blivit starkare om Blå ÖP också analyserat förutsättningarna för att kunna ge tillstånd. Här ger Länsstyrelsen sin syn och upplysningar inför kommande anmälnings-, provnings-, och planprocesser kring några områden.

Naturvärden:

RS1 – Skyddade områden samexistens

Idén om samexistens är en bra ambition. Länsstyrelsens vill dock betona att miljöbalken sätter ramarna för de skyddade områdena. Verksamheter kan etableras inom skyddade områden om de inte strider mot områdenas syften och föreskrifter.

R2 – Skyddade områden förändring

Inom Tanumskusten och Gullmarns naturvårdsområden (Lysekils kommun) planerar Länsstyrelsen att göra en översyn av skyddet.

R3 – Utredningsområden för naturskydd

Länsstyrelsen och kommunerna står gemensamt bakom att möjligheterna att göra Gullmarsfjorden (Lysekils kommun) till nationalpark bör utredas. På sidan 82 i Blå ÖP är det uttryckt som om en utredning redan pågår, vilket inte stämmer.

---

⁴ Fo 11:1 Förordning (1998:1388) om vattenverksamhet m.m

Marina livsmedel:

R 5 – Områden för vattenbruk kustzon

Länsstyrelsen delar inte kommunernas syn på att alla områden är lämpliga för vattenbruk. Exempel på områden som är mindre lämpliga är Jorefjorden, Sannäsfjorden och sydväst om Resö i Tanums kommun. Som underlag bör, förutom skyddade områden, ålgräs och naturliga mussel- och ostronbankar vägas in i fortsatta anmälnings-, prövnings-, och planprocesser. Vissa områden kan vara lämpliga för algodling, men inte för andra former av vattenbruk.

Dumpningsförbud

Blå ÖP skriver ”Under Platser med möjligt undantag från dumpningsförbud (mudderplatser) föreslås sex nya platser- Malmön västra och östra, och Ösöfjorden i Sotenäs kommun, Borgen väster om Hunnebostrand, Stora Björkholmen i Fjällbackaskärgården samt ett läge utanför Strömstad. Dessa platser har inventerats som lämpliga utifrån en mängd kriterier som återfinns i utredningen ”Marina dumpningsplatser i Västra Götaland” Klingberg och Willin 2016.”

Länsstyrelsen menar att SGU undersökt dumpningsplatserna med avseende på geologi och att fler faktorer återstår att undersöka för att bedöma platsernas lämplighet. Rapporten föreslår heller inga platser, utan menar snarare att flera av de nämnda dumpningsplatserna är olämpliga.⁵

Blå ÖP anger att ”Prövning av nya områden för dumpning av muddermassor sker efter regler i miljöbalkens 11 kap Vattenverksamhet.” Länsstyrelsen vill upplysa om att reglerna finns i miljöbalkens 15 kap Avfall. Länsstyrelsen hanterar vanligtvis dispensprövningen om att få dumpa avfall i havet. I vissa fall kan det prövas av Mark- och miljödomstolen och då oftast när det är en prövning av annan verksamhet samtidigt.

Strategiska blå inspel

Länsstyrelsen anser att Strategiska Blå inspel är bra och förtydligade. Länsstyrelsen förutsätter, som Blå ÖP beskriver, att dessa arbetas in i kommande revideringar av kommunernas ÖP. Till dess är de strategiska blå inspelen just inspel och kan inte tolkas som att de har samma tyngd som resten av Blå ÖP.

---

⁵ Rapporten finns här: <http://resource.sgu.se/produkter/sgurapp/s1618-rapport.pdf>

Beredning

Yttranden över planen har till Länsstyrelsen inkommit från Statens Geotekniska institut (SGI) daterat 2018-04-18, Sjöfartsverket daterat 2018-04-16, Havs- och vattenmyndigheten daterat 2018-04-16, Transportstyrelsen daterat 2018-04-16, Trafikverket daterat 2018-04-20 och Försvarsmakten daterat 2018-04-18. Kopior av yttrandena överlämnas till kommunerna för kännedom.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze efter föredragning av planhandläggaren Elisabet Ebeling. I den slutliga handläggningen har även funktionschefen Andreas Lidholm deltagit.

Lisbeth Schultze

Elisabet Ebeling

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Yttranden för kännedom från:
Statens Geotekniska institut (SGI)
Sjöfartsverket
Havs- och vattenmyndigheten
Transportstyrelsen
Försvarsmakten
Trafikverket

Kopia till:
Kommunstyrelsen Halden kommun
Kommunstyrelsen Hvaler kommun

Länsstyrelsen/
Samhällsavdelningen, Handläggare Bodil Samuelsson, Henrik Zedig, Torun Signer, Maria Freiholtz, Matilda Wirebro
Landsbygdsavdelningen, Handläggare Kaisa Carlgren
Miljöskyddsavdelningen, Handläggare Annika Lundahl
Naturavdelningen, Avdelningschef Sven Swedberg,
Handläggare Johan Larsson
Vattenavdelningen, Handläggare Lena Sedin
Avdelningen för verksamhetsstöd, Avdelningschef Lenny Lämber